

clubz.bg

28.04.2015 г.

Какво не беше наред при отразяването на случая с бебето

Председателят на СЕМ Георги Лозанов пред Клуб Z

Пламена Тодорова

- Г-н Лозанов, защо Съветът за електронни медии (СЕМ) реши да се самосезира по медийното отразяване на случая с битото в болницата бебе?

- Това е традиционна практика за Съвета - когато има особено трагични събития, които ангажират вниманието на обществото, да се прави мониторинг на отразяването им, за да се види дали се спазва законът. Свързано е с ангажиментите на СЕМ да защитава обществения интерес.

- Установихте ли вече дали и кои електронни медии са излъчили видеото от охранителните камери, на което без цензура се вижда актът на побоя?

- Засега видеото не е завъртяно по телевизиите в неговата цялост, така както се върти в интернет. Но тъкмо защото имахме малко време, а темата продължава да е в развитие, поехме ангажимент другата седмица мониторингът ни да даде окончателен доклад.

- Как протече днешното заседание на СЕМ по тази точка?

- Открито се основните проблеми от гледна точка на защитата на личната неприкосновеност, което е централната тема при тези случаи. Имало е в някаква степен прекриване на лична неприкосновеност и в двете посоки. Като казвам "в двете посоки", имам предвид по отношение на извършителя на това деяние - акушерката, и по отношение на детето и на неговите родители.

По отношение на акушерката - показвали са майка ѝ по различни телевизии, показвали са нейна снимка, водени са някакви разговори с децата ѝ и т.н. Макар и неосъдена, но е заподозряна и уличена в това престъпление, при акушерката защитата на личната неприкосновеност е с много по-нисък праг. Когато медията е по дирите на престъпление в името на обществения интерес, може да се влезе на територията на личния живот и да се показват мнения и факти, които да показват какви са били мотивите, какво се е случило, защо се е случило.

Така че има основания личната неприкосновеност на извършителя да е ограничена и едва ли това ще попадне под санкциите на закона. Въпреки че и в този случай могат да се поставят доста професионални, вътре в самата журналистическа гилдия, въпроси.

Но по отношение на детето и родителите е много важно да се съхрани личната неприкосновеност. Когато човек изживява трагедия, не само, че не пада прагът му на лична неприкосновеност, а точно обратното - трябва да бъде по-защитен, защото в такава ситуация е по-уязвим.

- Къде откри СЕМ нарушаване на личната неприкосновеност на детето и на неговите родители?

- По три пункта. Първият проблем е, че се каза името на детето. Това е излишно, не носи никаква информационна стойност. Има риск името да остане в съзнанието на хората, с които ще го среща животът му. Те ще го вързват с това събитие, а това би било травматично за него.

Второ - въртенето на самото клипче. Макар и да не е пуснато цялото, тук-там фрагменти са се появявали. Много зависи обаче как ще се появи. Ако е направено със защита, със замазване на лица и фрапиращи кадри, за да не се вижда ужасът, може да се приеме. Защото в крайна сметка обществено важно е да е ясно дали е извършено деянието или е, както твърдеше защитата - че няма такова нещо, че било "пошляпване". Това е информация, която е важна, но трябва да бъде поднесена така, че да бъде максимално щадяща за родителите, за да не преживеят трагедията втори път.

- Т.нар. вторична виктимизация.

- Точно така, да не станат още веднъж жертви. Освен това информацията трябва да е щадяща и за самата аудитория, защото тя трябва да бъде информирана, но и да се щадят нейните чувства.

И трето - има случаи, при които майката на бебето не е искала да говори. Въпреки това родителите са били преследвани и е търсено тяхното мнение и то с настойчивост. Без това да има никаква обществена стойност, никаква информационна стойност. Питани са жълти и сензационни въпроси, въпроси като "Какво почувствахте като видяхте клипа?".

- Попада ли в обхвата на закона хипотезата, при която една телевизия е качила този клип на сайта си, но не го е излъчила в ефир?

- Ние работим само по Закона за радиото и телевизията и сайтът не е в обхвата на дейността ни. Неведнъж съм поставял въпрос, че в някаква степен регулацията трябва да се пренесе и в интернет, най-малко върху сайтовете на медиите. Но засега няма такава нормативна промяна.

- Понякога СЕМ излиза с декларации по дадени казуси от голям обществен интерес, които декларации са сверяване на часовника и за медиите, непопадащи в обхвата на закона за радиото и телевизията. Как ще постъпите в този случай?

- Зависи. По-скоро първо трябва да се види дали ще има актове за някои медии, защото само по себе си и с актове, и без тях, е ясно отношението на Съвета. А актовете са по-силен аргумент от декларациите.

Съставянето им е на две нива - трябва самите експерти да приемат дали има нарушение, което става независимо от СЕМ и после СЕМ взема своето решение. Ако няма актове, тогава може би ще излезем с декларация, която да има по-скоро превантивен и убеждаващ ефект. Макар че ние не един път сме излизали с декларации по казуси, свързани с вторичната виктимизация. Защото това не за пръв път се случва. За съжаление, не съм сигурен, че тези, които разпространяват видеото в интернет, ще се почувстват по някакъв начин ангажирани и засрамени.

По-скоро са важни разговорите и дебатът вътре в медиите за този начин на отразяване, защото медиите са много добър коректив, включително една спрямо друга.

- Какви санкции може да бъдат наложени, ако установите нарушение?

- Глоба до 30 000 лева. Зависи и дали телевизията веднъж вече е санкционирана за подобно деяние.